

Did Joseph Forgive his Brothers?

The Brothers Express Regret .1

רמב"ן לבראשית פרק מב פסוק כא

אשר ראיינו צרת נפשו בהתחנו אלינו - חשבו להם האכזריות לעונש גדול יותר מן המכירה, כי היה אחיהם בשרט מתחנן ומתנצל לפניים ולא יرحمו, והכתב לא סיפר זה שם, או מפני שהדבר ידוע בטבע כי יתחנן אדם לאחיו בכוואו לידם להרע לו וישבעם בחוי אביהם ויעשה כל אשר יוכל להציל נפשו ממוות, או שירצה הכתוב ל��ר בסורחנם, או מדרך הכתובים שמקצרים במקום אחד ומאricsים בו במקום אחר:

Joseph's Crying .2

בראשית פרק מב (כח) וינסב מעיליהם ויבַּך וינשב אליהם וינדר אליהם וינקה מאטם את שמעון ויאסר אותו לעיניים:

(ל) וימחר יוסף כי נכמרו רחמיו אל אחיו ויבקש לבנות ויבא החזרה ויבַּך שמה:

בראשית פרק מה (טו) וינשיך לכל אחיו ויבַּך עליהם ואחריו כן דבריו אחיו אותו:

(טו) ויראו אחיו יוסף כי מות אביהם ויאמרו לו ישטמו יוסף ותשב ישיב לנו את כל הארץ אשר גמלנו אותו:

(טו) ויצרו אל יוסף לאמר אביך צונה לפני מותו אמר:

(יז) לה תאמרו לי יוסף אבא שא נא פשע אחיך וחתפאתם פי רעה גמולך ועתה שא נא לפשע עבدي אחיה אחיך ויבַּך יוסף בדרכם אליו:

(יח) וילכו גם אחיו ויפלו לפניו ויאמרו חננו לך לעבדים:

(יט) ויאמר אליהם יוסף אל תיראו כי תחתך אלהים אני:

(כ) ואתם חשבתם עלי רעה אליהם חשבה לטבה למגע שיש ביום זהה להקית עם רב:

(כא) ועתה אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפחים וינחם אותם וינדר על לבם:

The Brothers React to Joseph's Tears .3

רש"י לבראשית פרק מה פסוק טו

ואחריו כן - לאחר שראוו בוכה ולבו שלם עמהם:

דברו אחיו אותו - שמתחלת היו בושים ממנה:

Joseph is Aware of the Brothers' Emotional State .4

רש"י לבראשית פרק מה פסוק כד

אל תרגזו בדרך ... ולפי פשטונו של מקרא יש לומר לפי שהיו נכלמים היה דואג שמא יריבו בדרך על דבר מכירתו להתווכח זה עם זה ולומר על ידך נ麥ר, אתה ספרת לשון הרע עליו וגרמת לנו לשנאותו:

The Argument of Divine Providence .5

בראשית פרק מה

(ח) ועתה לא אכם שלחחתם את הינה כי האללים נישמעו לאב לפרעה ולאדון לכל ביתו ומשל בכל ארץ מצרים:

רש"מ לבראשית פרק נ פסוק ב

אליהם חשה לטובה – הקב"ה גרם לכם ואתם לא פשעתם כי לטובתכם נתכוון הקב"ה:

Joseph Comforts His Brothers .6

רש"י לבראשית פרק נ פסוק כא

וידבר על לבם – דברים המתקבלים על הלב, עד שלא ירדתם לכאנן היו מרגננים עלי שאני עבד, ועל ידיכם נודע שאני בן חורין, ואם אני הורג אתכם מה הבריות אומרות כת של בחורים ראה ונשתבחה בהן, ואמר אחיכם, ולבסוף הרג אותם, יש לך Ach שהורג את אחיו. דבר אחר עשרה נרות לא יכולו לכבות נר אחד וכו':

Joseph Binds his Brothers by Oath .7

בראשית פרק נ

(כד) ויאמר יוסף אל אחיו אנכי מות ואלהים פקד יפקד אתכם והעליה אתם מן הארץ
הזאת אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב:
(כה) ונישבע יוסף את בני ישראל לאמור פקד אלהים אתכם והעלתם את עצמתי
מזה:

מדרש תנומה (ורشا) פרשת בשלח סימן ב

... משבעני עליהם שמקומם שגנתוני לשם החזירוני, וכן עשו שנאמר (יהושע כד) ואת עצמות
יוסף אשר העלו בני ישראל ממצרים קברו בשכם ...

Did the Brothers Believe that Joseph Forgave Them? .8

בראשית פרק מה

(ג) ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף העוד אבי חי ולא יכולו אחיו לענות אותו כי נבהלו
מןינו:

מדרש תנומה (בובר) פרשת ויגש סימן ז

ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף, כיוון שאמר להם אני יוסף לא יכולו אחיו לענות אותו כי נבהלו
מןינו, ר' אלעזר בר' שמואן בשם ר' אלעזר בן עזריה אמר ומה אם יוסף שאמר לאחיו אני יוסף,
VIDUO מה שעשו בון, לא יכולו לענות אותו, כשייבוא הקב"ה להתווכח עם כל אחד ואחד מן הבריות
ולומר לו מעשיו כמו שכותב כי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שיחו (עמוס ד יג) על
אחד כמה וכמה שאין בריה יכולה לעמוד.

Did Joseph Forgive his Brothers?

The Brothers Express Regret .1

רמב"ן לבראשית פרק מב פסוק כא

אשר ראיינו צרת נפשו בהתחנו אלינו - חשבו להם האכזריות לעונש גדול יותר מן המכירה, כי היה אחיהם בשרם מתחנן ומתנצל לפניהם ולא ירחומו, והכתוב לא סיפר זה שם, או מפני שהדבר ידוע בטבע כי יתחנן אדם לאחיו בואו לידי להרע לו וישביעם בחוי אביהם ויעשה כל אשר יוכל להציל נפשו ממות, או שירצה הכתוב ל��ר בסורחנים, או מדרך הכתובים שמקברים במקום אחד ומאricsים בו במקום אחר:

2. הבקה של יוסף 2. Joseph's Crying

בראשית פרק מב כט) וילב מעלייהם ייבך וינשב אליהם וינזכר אליהם ויקח מאתם את שמעון ויאסר אותו לעינייהם:

בראשית פרק מג לט) ונימחר יוסף כי נקמרו רחמייו אל אחיו ויבקש לבכות ויבא מחרה ויבך שמה:

בראשית פרק מה טו) וינשך לכל אחיו ויבן אליהם ואחרי כן דברו אחיו אותו:

בראשית פרק ג טו) ויראו אחיו יוסף כי מות אביהם ויאמרו לו ישטמנו יוסף והשׁב ישיב לנו את כל הרעא אשר גמלנו אותו:

(טז) ויצאו אל יוסף לאמר אחיך צוח לפני מותו אמר:

(יז) פה תאמרו לי יוסף אנה שא נא פשע אחיך וחטאיהם כי רעה גמלוך ועתה שא נא לפשע עבדי אליהיך ויבך יוסף בדרכם אליו:

(יח) וילכו גם אחיו ויפלו לפניו ויאמרו הגנו לך לעבדים:

(יט) ויאמר אליהם יוסף אל תייראו כי חתחת אליהם אני:

(כ) ואתם חשבתם עלי רעה אליהם תשבה לטבה למגע עשו ביום הזה למחית עם רב:

(כא) ועתה אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם וינחם אוטם וינזכר על לבם:

The Brothers React to Joseph's Tears .3

רש"י לבראשית פרק מה פסוק טו

ואהחרי כן - לאחר שראוו בוכה ולבו שלם עמהם:

דברו אחיו אותו - שמתחלת היו בושים ממן:

Joseph is Aware of the Brothers' Emotional State .4

רש"י לבראשית פרק מה פסוק כד

אל תרגזו בדרכ ... ולפי פשטונו של מקרא יש לומר לפי שהיו נכלמים היה דואג שמא יריבו בדרכ על דבר מכירתו להתווכח זה עם זה ולומר על ידך נמכר, אתה ספרת לשון הרע עליו וגורמת לנו לשנאותו:

The Argument of Divine Providence .5

בראשית פרק מה

(ח) ועטה לא אַתָּם שְׁלֹחֶם אֲתִי הַנֵּה כִּי הָאֱלֹהִים נִשְׁמַנִּי לְאֵב לְפָרֻעַה וְלְאַדּוֹן לְכָל בֵּיתוֹ וּמִשְׁלַּבְבָּל אֶרְץ מִצְרַיִם:

רש"ב לבראשית פרק נ פסוק ב

אליהם חשה לטובה – הקב"ה גורם לכם ואתם לא פשעתם כי לטובתכם נתכוון הקב"ה:

Joseph Comforts His Brothers .6

רש"י לבראשית פרק נ פסוק כא

וידבר על לבם - דברים המתפללים על הלב, עד שלא ירדתם לכאן היו מרגננים עלי שאני עבד, ועל יديיכם נודע שאני בן חורין, ואם אני הורג אתכם מה הבריות אומרות כת של בחורים ראה ונשתחב בהן, ואמיר אחיכם, ולבסוף הרג אותם, יש לך אח שהורג את אחיו. דבר אחר עשרה נרות לא יכולו לבנות נר אחד וכו':

Joseph Binds his Brothers by Oath .7

בראשית פרק נ

(כד) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אֶחָיו אָנֹכִי מַת וְאֱלֹהִים פָּקַד יִפְקַד אֶתְכֶם וְהַעֲלָה אֶתְכֶם מִן הָאָרֶץ
 הַזֹּאת אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לִיצָּחָק וְלִיעָּקָב :
 (כה) וַיִּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַמְرָה פָּקַד יִפְקַד אֶלְהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלָתָם אֶת עַצְמֹתִי
 מִזֶּה :

מדרש תנומא (ורשא) פרשת בשלח סימן ב

... משביעני عليיכם שמקומות שגבותהוני לשם החזירוני, וכן עשו שנאמר (יהושע כד) ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל ממצריהם קברו בשם ...

Did the Brothers Believe that Joseph Forgave Them? .8

בראשית פרק מה

(ג) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אֶחָיו אָנָּי יוֹסֵף הַעוֹד אָבִי חַי וְלֹא יִכְלֹא אֶחָיו לְעֵנוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְחָלָו
 מִפְנֵינוּ :

מדרש תנומא (בובר) פרשת ויגש סימן ז

ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף, כיוון שאמר להם אני יוסף לא יכולו אחיו לעונת אותו כי נבהלו מפניי, ר' אלעזר ב"ר שמעון בשם ר' אלעזר בן עזריה אמר ומה אם يوسف שאמר לאחיו אני يوسف, וידעו מה שעשו בו, לא יכולו לעונת אותו, כשיובא הקב"ה להתחוויח עמו כל אחד ואחד מן הבריות ולומר לו מעשיו כמו שכחוב כי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שיחו (עמוס ד יג) על אחת כמה וכמה שאין בריה יכולה לעמוד.